

A Nesztor-sereg, aranyból (Kr. e. XVI. sz.)

Falfejtény-rekonstrukció Tirynsből (Kr. e. 1300-1200, Athén)

Az öltözet borvörös, kék és narancssárga anyagokból készült

A *mükénéi erődpalota* híres Oroszlanos kapuja és hatalmas kövei is fejtett építészeti technológiát mutatnak. *Aranydaruik*, az edények, ékszerek, halottí maszkok fejtett művészetről tanúszkodnak.

Viselet

Színes és artisztikus öltözködésük elér a kortárs népekétől. Ruháikat szabással alakították ki.

Alapanyagok

Kitejtett kereskedelmüknek köszönhetően sokféle kultúra anyagait használták. Az éghajlatnak megfelelő pamut-, len-, gyapjú- és selem-, egyszerű és mintás textíliák mellett használták a bőrt is.

Női viselet

Alapja a hosszú, csipőt hangsúlyozó, letelje bővíző, fodrokból vagy részekből álló szoknya, a fűzőt derékon széles övvel. Hozzá rövid, könyékig érő ujjal készült *melényt* viseltek, amely a mellüket nem fedte. A nyakat hátul állógallér vette körül. Az egyszerű ruhadarabokat mintás szegély díszítette.

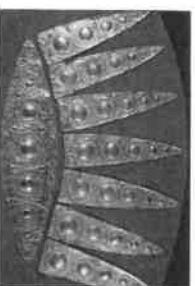

Papnő kinyóka (Kr. e. 1350 körül, Kréta)

Tollkoronás herceg, krosszosi falfejtény rekonstrukciója (Kr. e. 2. évezred, Iraklion) A női öltözet és az öltözködő szoros öve a korcsu derékát hangsúlyozza. A fejlisti tolok ékesítik

Hajviselet, fejfedők
A férfiaknak vállig, illetve hátközépig, a nőknek derékig, sőt csipőig érő, göndör hajuk volt, amelyen sapkákat, fejdíszeket viseltek.

Aranydiadém Mükénéből (Kr. e. XVI. sz., Athén)

Kiegészítők

Ritkán vettek fel lábbelit, ha mégis, az puha bőrből készült, félábszárig ért, mint azt a „bikáncosokon” láthatjuk. Aranyból és elefántcsontból készült ékszereket viseltek. Díszes diadémok, koronák bizonyították, hogy szerették díszíteni magukat.

2.2.2. Görög művészet és viselet

Társadalom és gazdaság

A kréta-mükénéi kultúra végét az állattenyésztéssel, földműveléssel foglalkozó akhajok zsákmányszerző háborúi okozták. Homérosz eposzai erről a kortól mesélnek. Az akhái uralmat a dórok bevándorlása törte meg. Nyomukban városállamok alakultak, a rabszolgatartó demokrácia jött létre. A gazdaság, a tudomány és a művészetek soha nem látott virágzásnak indultak. Filozófusok és tudósok kutatták az emberi test és lélek harmóniáját. Az ember és környezete számára fogalmazták meg a legfontosabb elveket: *rend, világosság, pontosság, arány és mérték*. Kr. e. 776-ban rendezték az első olimpiai versenyeket.

A perszák ellen vívott győztes háborúknak köszönhetően a városállamok gazdasága megerősödött, és ez egyben a művészetek kibontakozását is elősegítette. Szophoklész és Euripidész. Szókratész és Hippokratész neve fémjelzi a korszakot. Periklész kora Athén virágkora volt. A vesztett peloponnészoszi háború után, a Kr. e. III. században már a hellenisztikus államok megalkulása következett.

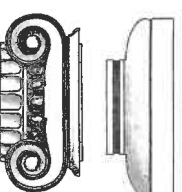
A görög kultúra jelentős korszakai a művészet stílusjegyeivel szentelt:

- geometrikus stílus: Kr. e. I. évezred első fele,
- archaikus stílus: Kr. e. VII-VI. század,
- klasszikus stílus: Kr. e. VI-V. század,
- hellenisztikus stílus: Kr. e. IV. század.

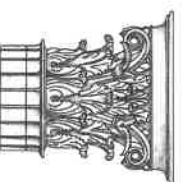
Építész, szobrászat, kerámiaművészet

A görög templomok nemcsak kultikus helyek voltak. Kifejezték és hirdették az uralkodók – hosszú ideig a nép – hatalmát, de művészeti gyűjtemények és értékes tárgyak őrzőjévé is váltak.

Az általában téglalap alapú templomokat többnyire kívülről szemléltek az emberek, ezért vált a homlokzat és a körben futó oszlopsor az épület díszes részévé. Mivel boltozatot nem alkalmaztak, az oszlop az épület fontos alkotóeleme volt. Az építmények stílusát legkönnyebben az oszloprendek,

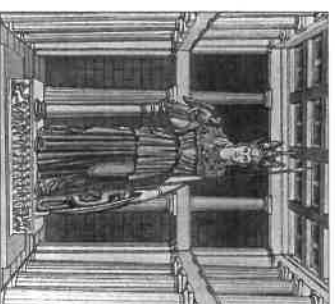
Dór, jón és korinthoszi oszloptípek

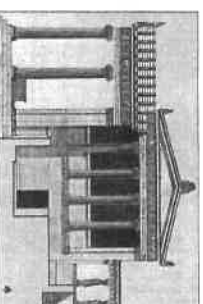
oszlopfők alapján különböztethetjük meg. A legrégebbi a *dór* oszlop, amelyhez lábazat nélküli, enyhén bemélyített barázdákkal díszített oszlop tartozik. A *jón* oszlopfőn több díszítőelemet találunk. Jellegzetessége a csigavonásban csavarodó volútus. Törzse karcsúbb, mint elődje, a barázdák élei csiszoltak, és talpazaton áll. A *korinthoszi* oszlopfőn két sor akantuszlevél fölött csigavonásban hajló írdék látható. Az oszlop törzse és talpazata megegyezik a jón oszlop formájával.

Parthenon (Kr. e. 447-434, Akropolisz, Athén)

Phaidiasz Athéné-szobrának rekonstrukciós rajza. (Kés melletti, római másolat alapján készült.) Az istennőn oldalt nyitott peploszt látnunk

Erechtheion (Kr. e. 421-406, Akropolisz, Athén) A rekonstrukciós rajz jobb oldalon látható a Karaidák csarnoka

Az athéni fellegyábrban (Akropolisz) álló *Parthenon* a város védőszentjének, Athénének szentelt templom, fehér márvány oszlopaival álba komponált remekmű. Méltó kerete volt *Phaidiasz* hatalmas